



PSYKIATRIEN -
AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL

Kvalitet i psykiatrien

Jan Mainz

Psykiatridirektør, professor, ph.d., MPA

Klinisk Kvalitet 2024

Situationsbilledet i Psykiatrien

- **Psykisk sygdom er Danmarks største folkesygdom. Flere danskere lider af psykisk sygdom end kræft, diabetes og hjertesygdomme**
- **Psykiske lidelser er tabuiserede og underfinansierede**
- **Fire ud af fem (82 pct.) vil i løbet af deres liv komme i behandling for en psykisk sygdom. (Kessing et al, 2023)**
- **Psykiske lidelser udgør 25% af sygdomsbyrden. Kræft udgør 15%, hjerte/karsygdomme 17%**
- **Antallet har været stærkt stigende de senere år**

Den store udfordring

- **Mennesker med alvorlig psykiatrisk sygdom har en forventet kortere levetid på 10-15 år sammenlignet med den øvrige befolkning**
- **60% af overdødeligheden tilskrives fysisk sygdom**
- **40 % skyldes selvmord**
- **Dette problem repræsenterer det alvorligste ulighedsproblem i det danske sundhedsvæsen**

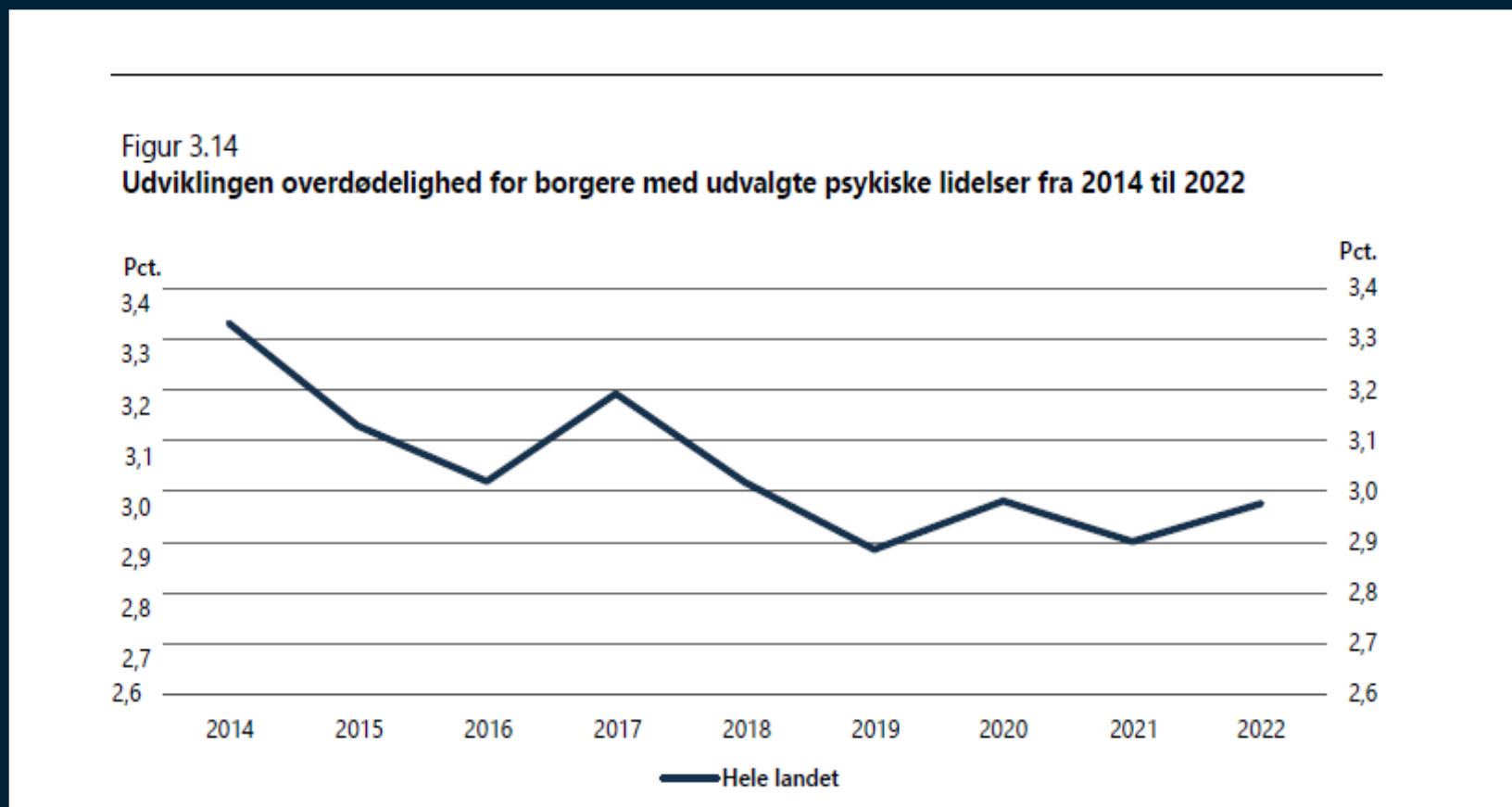
Overdødelighed i psykiatrien

Er disse problemer nye?

NEJ

- **Problemerne er velkendte**
- **Vi har haft dokumentation siden 1932**

Kontakt til hospitalsvæsenet med Skizofreni og bipolar lidelse inden for de seneste 10 år forud for opgørelsesåret. Ratioen beskriver forholdet mellem dødelighed blandt borgere, der har haft en kontakt i hospitalsvæsenet med skizofreni og/eller bipolar lidelse og dødeligheden blandt alle borgere i den danske befolkning.

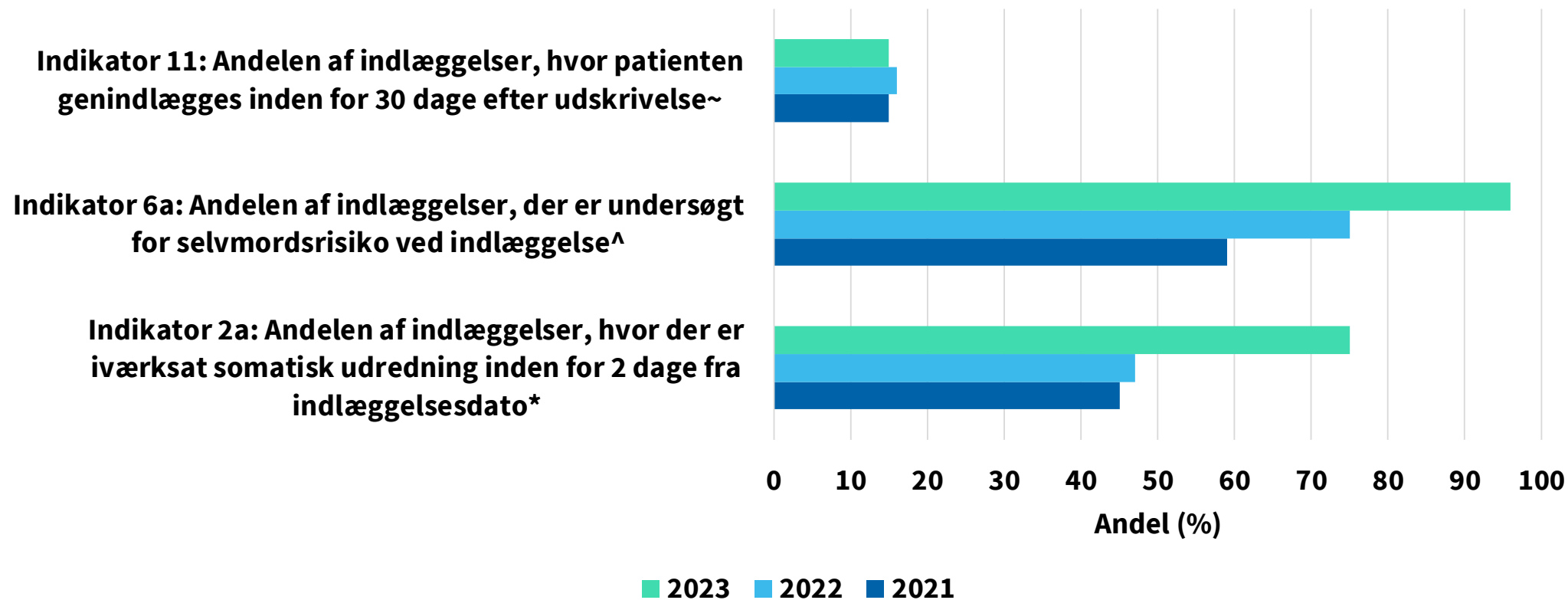


Kvalitetsdatabaser i psykiatrien

- **ADHD databasen**
- **Dansk Depressionsdatabase**
- **Dansk Retspsykiatrisk Database**
- **Den nationale Skizofrenidatabase**

Psykiatri - Depressionsdatabasen

Bedste målopfyldelse



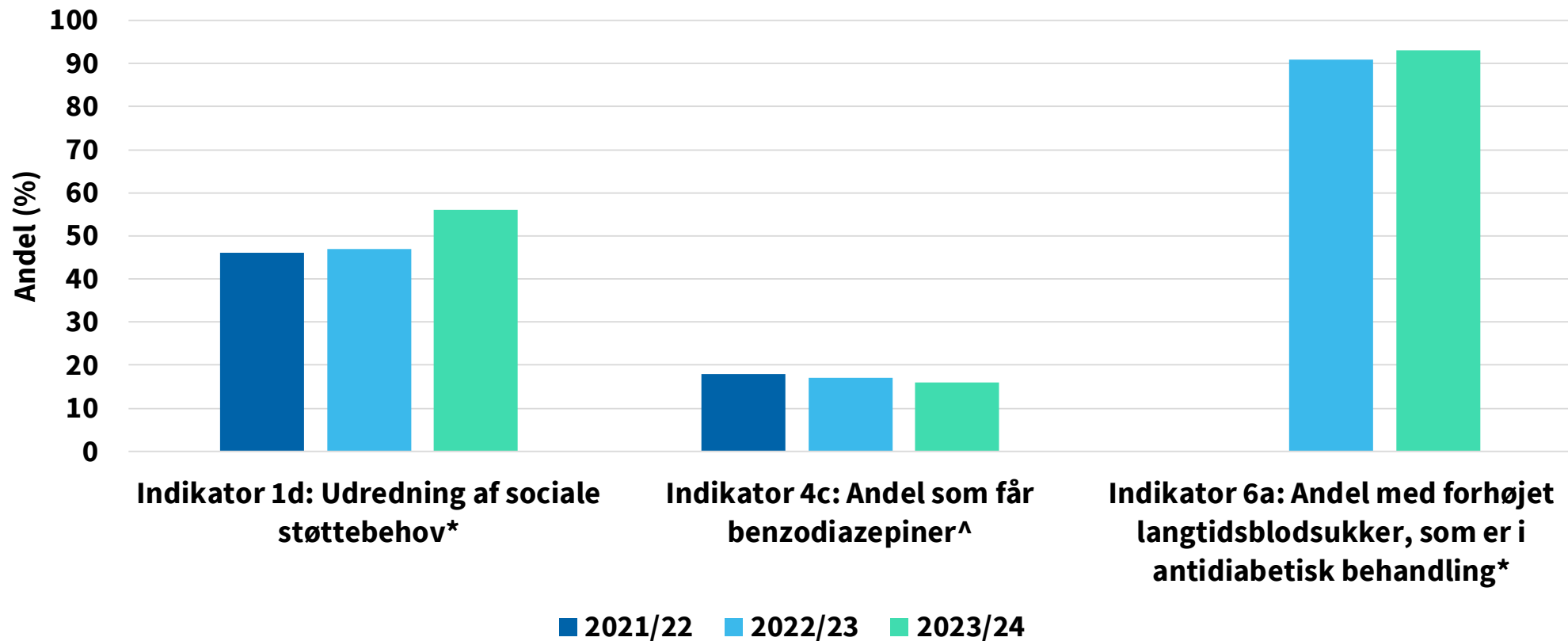
*Standard ≥ 90

^Standard ≥ 95

~Standard ≤ 15

Psykiatri - Skizofrenidatabasen

Bedste målopfyldelse



*Standard ≥ 90

^Standard ≤ 20

~Standard ≤ 15

10-årsplanen

- **Har givet psykiatrien historisk momentum. Det skal fastholdes**
- **Udmøntningsplanen skal anvendes i psykiatrien.**

Vision

Tværregionalt fagligt
kvalitetsløft

*År til livet og liv til årene
– bedre kvalitet i indsatsen
for mennesker med
psykisk sygdom*

Mennesker med psykiske
lidelser på tværs af Danmark
får individuelt tilpasset
udredning og behandling
af ensartet høj kvalitet på
højt fagligt internationalt
niveau

– på samme høje niveau, som
mennesker med fysiske lidelser får

DMPG

- Danske Multidisciplinære Psykiatri Grupper
- Inspiration fra DMCG (cancer)
- DMPG ADHD
- DMPG Bipolar
- DMPG Depression
- DMPG Dobbelt diagnose
- DMPG Skizofreni



3.2. Viden, udvikling og stærke faglige miljøer

For at styrke den evidensbaserede viden og udvikling på tværs af fagområder og sektorer anbefales det, at forskningen i psykiske lidelser styrkes gennem implementering af den eksisterende forskningsstrategi. Derudover bør bedre adgang til og anvendelse af data prioriteres. Samtidig bør der opbygges fagligt stærke miljøer, som kan understøtte en ensartet faglig udvikling og dokumentation af indsatsen gennem vejledninger, retningslinjer og kvalitetsdatabaser.

Anbefalinger

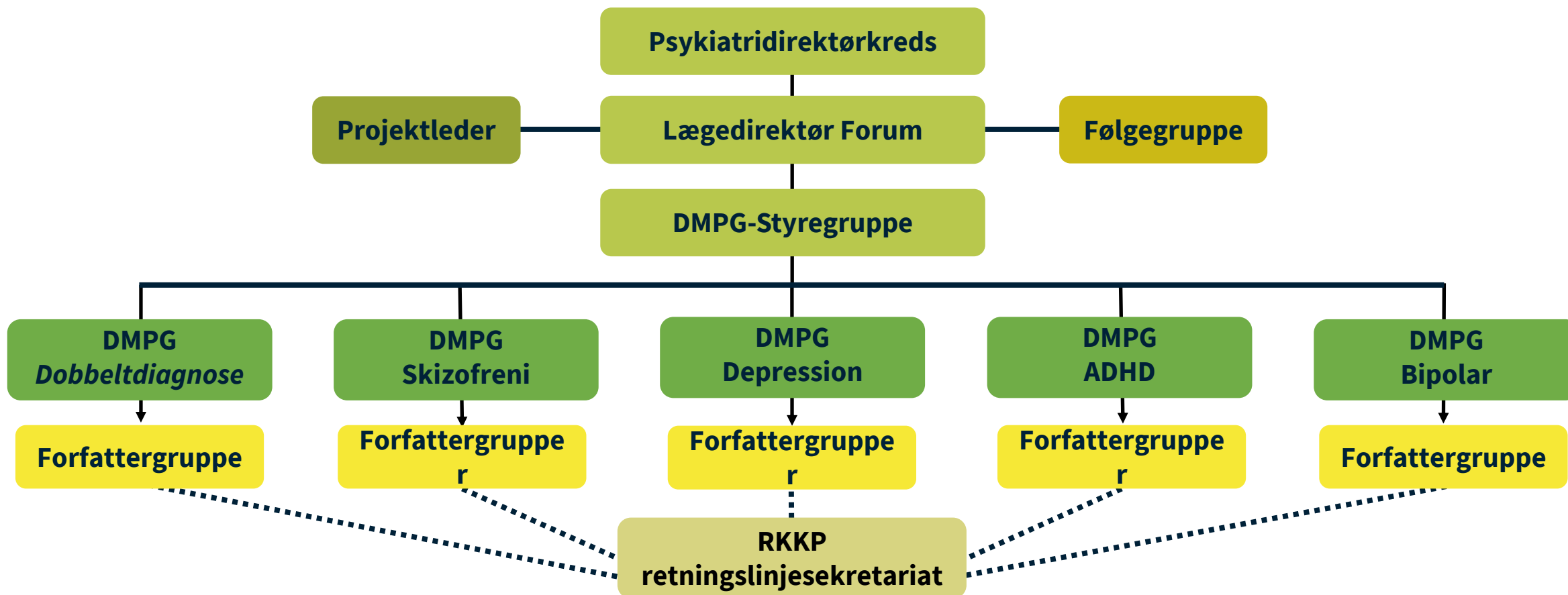
5. Implementering af "National forskningsstrategi til gavn for mennesker med psykiske lidelser" og styrket registrering og anvendelse af data *

Der blev i 2015 udarbejdet en bredt anerkendt national forskningsstrategi, som løbende over de kommende år bør implementeres med henblik på at styrke viden og evidens og etablere stærke forskningsnetværk- og traditioner.

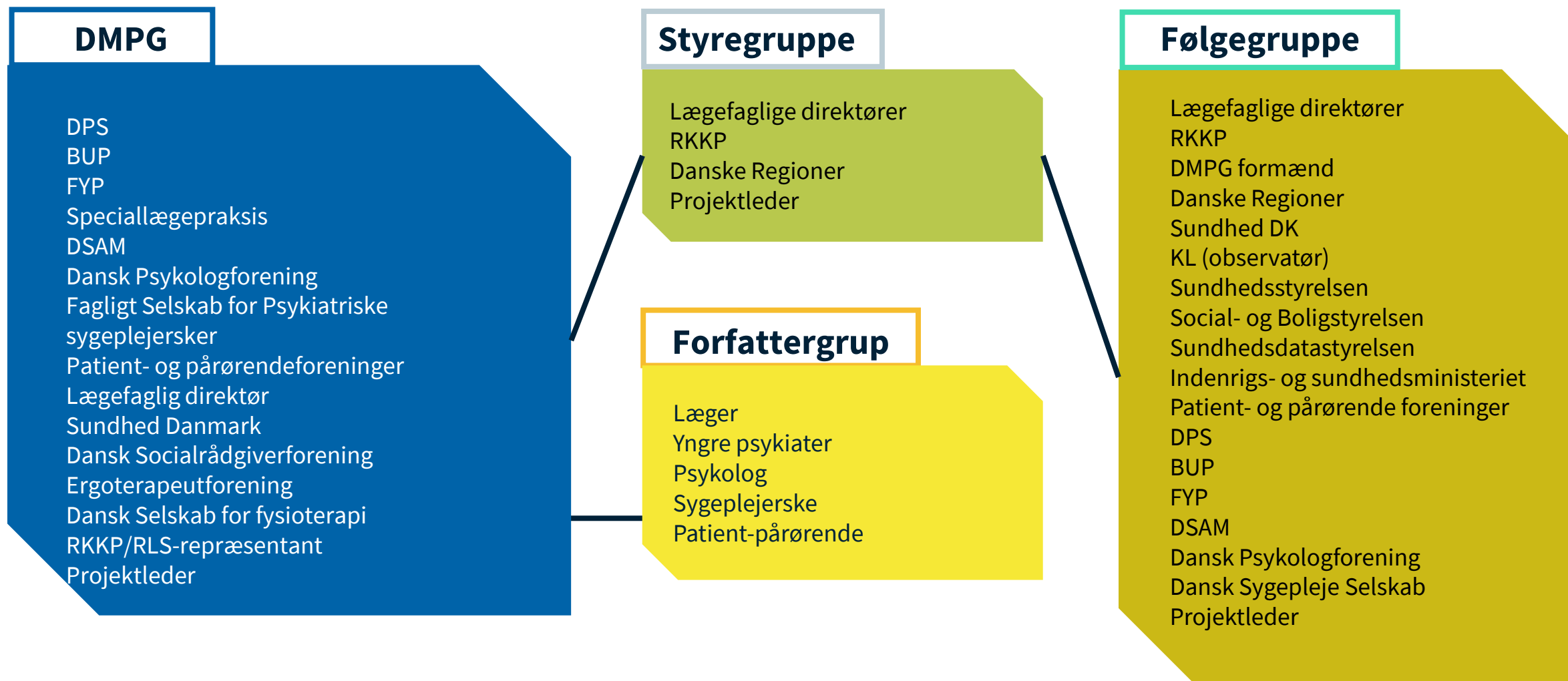
6. Opbygning af tværfaglige grupper til at understøtte faglig udvikling og kvalitetsarbejde *

Med inspiration fra DMCG'erne (Danske Multidisciplinære Cancer Grupper) på kræftområdet etableres tværfaglige og tværsektorielle grupper for den samlede sundhedsfaglige indsats til mennesker med psykiske lidelser, som skal understøtte langsigtet faglig udvikling og kontinuerlig kvalitetsforbedring.

DMPG projektorganisation 2024



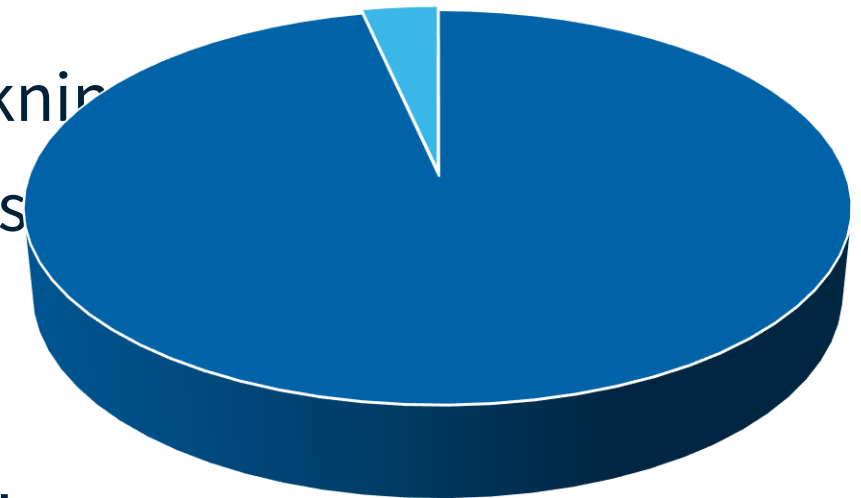
DMPG projektorganisation



Behov for forskning

- I perioden 2011-2016 uddelte det Frie Forskningsråd
 - Over 1,7 mia. kroner til sundhedsfaglig forskning
 - Heraf gik 60,8 mio. kr. (ca. 3,5%) til psykiatrisk forskning

Uddeling til forskning



■ Somatisk ■ Psykiatrisk

- Opret et Psykiatrisk Forskningsråd med eget budget
- International Peer-review af ansøgningerne

Situationen i Børne- og ungdomspsykiatrien

- Psykisk mistrivsel og psykisk sygdom blandt børn og unge er det største folkesundhedsproblem i Danmark
- Mindst 16 pct. af danske børn oplever at få mentale helbredsproblemer eller psykisk sygdom, inden de bliver ti år. (Vidensråd, 2021)
- Samlet set angiver 11 pct. af eleverne i alderen 11-15 årige, at de har lav livstilfredshed. (SIF 2019)
- Cirka 15 pct. af børn og unge under 18 år har været i behandling for en psykisk lidelse inden de fylder 18 år. (Dalsgaard et al 2019)
- På 10 år er andelen af børn og unge i kontakt med psykiatrien steget med 49%
- I Region Nordjylland er andelen af børn og unge i behandling steget med 92% på 10 år.

Konsekvens af øget pres

Resultatet har været:

- **Udfordringer ift. overholdelse af udredningsretten**
- **Længere ventetid og voksende venteliste**
- **Risiko for påvirkning af trivsel og arbejdsmiljø blandt medarbejderne**
- **Negativ påvirkning af rekruttering og fastholdelse.**

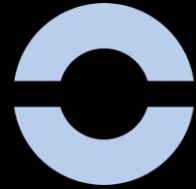
Bedst for Os

Et samlet løft til børn og unge med behandlingskrævende psykisk mistrivsel og psykisk sygdom



Bedst for Os er et partnerskab mellem

ново nordisk
fonden



DET
OBELSKE
FAMILIEFOND



Psykiatrien

Centrale samarbejdspartnere



Thisted Kommune



Visionen for Bedst for Os

Fælles vision



Lettere adgang og bedre kvalitet i behandlingen af børn og unge med psykiske sygdomme og indikation på svær mistrivsel

Succeskriterier ved udgangen af 2029

Der skal udvikles en forbedret regionsforankret model for børn og unge med behov for psykiatrisk behandling og opfølgning, som betyder, at langt flere børn får hjælp, bedre hjælp - i tide. Det skal ske i tæt samarbejde med andre aktører og ikke mindst de øvrige regioner, så modellen senere kan udbredes.

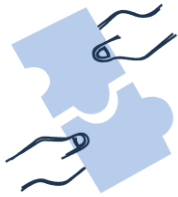
Organisering af Bedst for Os



**Bedre
vidensgrundlag**



Den kommunale rolle



**Tværasektorielt
samarbejde**



Det fysiske miljø



**Familiens digitale
værktøjskasse**



**Evaluering af Bedst for
Os**



**Mere og bedre
behandling**

De økonomiske rammer for Bedst for Os

- **Bedst for Os er et 5-årigt projekt**
- **150 millioner fra Novo Nordisk Fonden**
- **30 millioner fra Det Obelske Familiefond**

- **11,6 millioner fra Lundbeck Fonden til Challenge Young, som indgår som en underaktivitet i Bedst for Os**

Samarbejde på tværs af regioner



Hvorfor kan vi ikke undvære de kliniske databaser?

- De kliniske databaser repræsenterer kronjuvelerne i dansk kvalitetsudvikling
- Fokuserer på kerneydelserne: Forebyggelse, diagnostik, behandling, pleje og rehabilitering i sundhedsvæsenet

Udvikling og konsolidering af de kliniske databaser i psykiatrien?



Hvad skal der til:

- **Fagligt engagement fra kompetente klinikere i psykiatrien**
- **Ledelsesengagement på alle niveauer i psykiatrien**
- **Stærkt engagement fra de videnskabelige selskaber**



Tak for opmærksomheden

Psykiatridirektør, professor, ph.d., MPA

Jan Mainz

Psykiatrien, Region Nordjylland

jan.mainz@rn.dk

25579033